

**UCHWAŁA NR XXIX/516/2012
RADY MIEJSKIEJ W GLIWICACH**

z dnia 19 grudnia 2012 r.

w sprawie uchwalenia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Gliwice na lata 2013-2015”

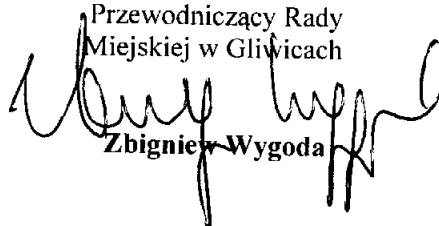
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z 2001 r. z późn. zm.), art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. poz. 124 z 2012 r.) na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miejska w Gliwicach
uchwała:**

§ 1. Przyjąć „Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Gliwice na lata 2013-2015” w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązywania od 01 stycznia 2013 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Gliwicach

Zbigniew Wygoda

Załącznik do Uchwały Nr XXIX/516/2012
Rady Miejskiej w Gliwicach
z dnia 19 grudnia 2012 r.

**MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA GLIWICE NA LATA
2013-2015**

Gliwice, listopad 2012,

I. Wprowadzenie

Narkomania jest stałym lub okresowym używaniem w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Narkomania niesie za sobą poważne problemy zdrowotne (AIDS, wirusowe zapalenie wątroby, choroby weneryczne, choroby psychiczne).

Uzależnienie od substancji psychotropowych lub środków odurzających jest zespołem zjawisk psychicznych i somatycznych, które wynikają z działania tych substancji na organizm ludzki. W przypadku uzależnienia charakterystyczne są zmiany zachowania lub inne reakcje psychofizyczne i ciągła konieczność używania narkotyków.

W polityce społecznej problem narkomanii jest poważny, gdyż pociąga za sobą wiele problemów, na przykład ubóstwo, bezrobocie, bezdomność i w związku z tym prowadzi do wykluczenia społecznego. Narkomania może prowadzić również do patologii społecznych, takich jak: przestępczość czy prostytucja.

Uzależnienie od narkotyków jest problemem globalnym, w Polsce obecnym od kilkudziesięciu lat. Dotyczy również województwa śląskiego. Jest wiele czynników, które sprawiają, że narkomania jest zjawiskiem tak powszechnym. Niewątpliwie jednym z nich jest czynnik środowiskowy, który przejawia się w braku lub nadmiarze kontroli młodzieży ze strony opiekunów. Kontrola jest niezbędna, jednak zbyt natęczywa może prowadzić do odwrotnych od zamierzonych skutków.

Młodzież pozbawiona wystarczającej ilości zajęć, które pomagają w rozwoju, często przez monotonię poszukuje nowych doznań, oderwania się od dnia codziennego. Pojawieniu się narkotyków w życiu danej osoby sprzyja wyobcowanie, stres, nieumiejętność radzenia sobie z problemami, jak również niska samoocena czy brak samoakceptacji.

2. Problemy związane z narkomanią na terenie Gliwic

W 2009 roku Biuro Badań Marketingowych i Społecznych „Creo” z Głogowa przeprowadziło monitoring problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gliwic. Badaniem objęto następujące grupy mieszkańców Gliwic: dzieci, młodzież, studenci i dorośli.

Z analizy monitoringu wynika, że wiedza dotycząca używania środków odurzających i psychotropowych, ich cen i miejsc sprzedaży, jest powszechna wśród młodzieży. Wszelkie informacje młodzi ludzie zdobywali wśród rówieśników, w internecie, jak również posiłkując się własnym doświadczeniem. Badani byli zorientowani także w kwestii konsekwencji używania narkotyków.

Monitoring wskazał na konieczność prowadzenia większej ilości działań profilaktycznych i położenia większego nacisku na informację na temat skutków zachowań ryzykownych. Dostarczenie informacji może prowadzić do zmiany postaw, a w rezultacie do zmiany zachowań. Działania informacyjne powinny być podejmowane szczególnie w grupach osób poniżej 14-ego roku życia ze względu na powszechną wczesną inicjację narkotykową. Większość inicjacji ma miejsce w czasie wolnym, w związku z czym należy inwestować w programy, które mają na celu zagospodarowanie wolnego czasu młodzieży. Konieczne jest również rozpowszechnianie informacji o sposobach poszukiwania wsparcia. Osoby dorosłe, które brały udział w badaniu uznały, że dostęp do narkotyków na terenie miasta jest łatwy.

3. Wybrane zadania zrealizowane przez gliwickie instytucje i organizacje pozarządowe w zakresie przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Gliwice w roku 2011

Komenda Miejska Policji w Gliwicach

Wydział do Walki z Przestępczością Narkotykową Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach wszczął postępowania przygotowawcze, w wyniku czego 118 osobom przedstawiono zarzuty z mocy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Wobec niektórych zastosowano środki zapobiegawcze.

Wydział ds. Prewencji Kryminalnej, Nietletnich i Patologii KMP w Gliwicach ujawnił 35 nieletnich, którzy popełnili czyny karalne naruszające przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Ujawniono także 60 nieletnich, którzy mieli kontakt z narkotykami.

Przeprowadzono 64 pogadanki z uczniami I klas gimnazjum, w których przedstawiono zakres odpowiedzialności prawnej za naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Prokuratura Rejonowa Gliwice-Wschód

Zarejestrowano 55 spraw dotyczących naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a do sądu skierowano 39 aktów oskarżenia. Sądy wydały wyroki wobec 32 oskarżonych.

Prokuratura Rejonowa Gliwice-Zachód

Zarejestrowano 26 spraw dotyczących przestępstw naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. 25 spraw zakończono, z czego 14 aktem oskarżenia, 10 umorzono, 1 została zawieszona. Przedmiotem spraw były 32 czyny popełnione w Gliwicach naruszające przepisy Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

- 15 czynów z art. 62 ust 1
- 4 czyny z art. 62 ust 2 kpk
- 1 czyn z art. 62 ust 3 kpk
- 4 czyny z art. 59 ust 1 kpk
- 7 czynów z art. 58 ust 1 kpk
- 1 czyn z art. 63 ust 1 kpk

W stan oskarżenia, za popełnienie powyższych przestępstw, postawiono 18 osób.

Organizacje pozarządowe zajmujące się problemem narkomanii

- Górnośląskie Stowarzyszenie Familia w Gliwicach zrealizowało trzy zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Udział w nich wzięło łącznie 99 osób, z czego:
 - 35 osób uzależnionych wzięło udział w programie „Obóz przetrwania”;
 - 46 osób wychodzących z uzależnienia wzięło udział w programie integracji „Hostel adaptacyjny”;
 - 18 osób wzięło udział w zajęciach terapeutycznych dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychozależniającymi.
- Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwego Stylu Życia „Szansa” podjęło się realizacji programu wsparcia readaptacji społecznej osób uzależnionych od narkotyków utrzymujących abstynencję. Udział w programie wzięło 13 osób.
- Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” Oddział w Gliwicach zrealizowało zadanie „Bezpieczna Przystań”, które miało formę indywidualnych konsultacji dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi, prowadzenia grup terapeutycznych dla współuzależnionych. Odbyło się 68 spotkań dla grupy eksperymentującej, 34 dla osób współuzależnionych. Przeprowadzono 180 godzin indywidualnych konsultacji.

Miejski Zarząd Usług Komunalnych

W strukturach MZUK prowadzony był Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin. Udzielono 756 porad, o możliwości leczenia ambulatoryjnego poinformowano 464 osoby.

Szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne

W 2011 gliwickie szkoły prowadziły szereg działań, które miały na celu zwiększenie świadomości problemu narkomanii wśród uczniów, rodziców i nauczycieli. Szkoły, w ramach szkolnych programów profilaktycznych prowadziły zajęcia, pogadanki, prelekcje, organizowały konkursy oraz małe formy teatralne.

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Gliwicach w 2011 roku przeprowadził szkolenia i konferencje w zakresie przeciwdziałania narkomanii dla kadry pedagogicznej. Zrealizowano warsztaty profilaktyczne dla uczniów, pogadanki rozmowy indywidualne i grupowe. Nauczyciele przeprowadzali rozmowy indywidualne z opiekunami oraz w ramach zebrań.

Ośrodek Pomocy Społecznej

W 2011 roku OPS objął wsparciem 33 środowiska dotknięte problemem narkomanii. Z 14 rodzinami z tej grupy, prowadzono intensywną pracę socjalną.

W ramach programu „Dzieci ulicy” OPS prowadził grupowe i indywidualne zajęcia z profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych. W zajęciach udział wzięło 26 osób. Przeprowadzono 528 godzin zajęć.

4. Podstawa prawna programu:

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Gliwice na lata 2013-2015 jest opracowany zgodnie z:

- 1) Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. poz. 124 z 2012 r.);
- 2) Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Sportu z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 z 2012 r.);
- 3) Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26 poz. 226.);
- 4) Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016;
- 5) Programem Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Śląskim na lata 2011-2016;
- 6) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 7) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice w latach 2006-2015;
- 8) Miejskim Programem Budowania Lokalnego Systemu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2008-2013.

5. Beneficjenci programu

- dzieci, młodzież i osoby dorosłe z grup ryzyka,
- osoby uzależnione i współuzależnione od narkotyków,
- rodziny z problemem narkotykowym,
- wybrane grupy społeczne (np. kierowcy),
- pracownicy podmiotów działających na terenie miasta Gliwice, zajmujący się zawodowo przeciwdziałaniem narkomanii (np. kuratorzy zawodowi, policjanci, pracownicy socjalni, terapeuci.).

6. Realizatorzy programu

- Urząd Miejski w Gliwicach, w szczególności: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Edukacji;
- Jednostki organizacyjne miasta, w szczególności Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Zarząd Usług Komunalnych, szkoły i placówki oświatowe;
- Komenda Miejska Policji;
- Straż Miejska;
- Sąd Rejonowy;
- Prokuratura Rejonowa;
- Placówki opieki zdrowotnej;
- parafie;
- lokalne media;
- organizacje pozarządowe działające na rzecz mieszkańców Gliwic;
- inne podmioty działające w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

7. Zasady finansowania programu

- 1) Finansowanie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii odbywa się w ramach zadań własnych gminy z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 2) Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką narkotykową jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

8. Kierunki programu przeciwdziałania problemom narkomanii na terenie miasta Gliwice

- 1) Zwiększenie świadomości mieszkańców miasta Gliwice o szkodliwości i konsekwencjach używania środków odurzających i psychotropowych.

- 2) Zwiększenie świadomości grup społecznych i zawodowych w zakresie rozpoznawania pierwszych symptomów uzależnienia.
- 3) Zwiększenie dostępu do informacji o instytucjach i placówkach udzielających pomocy i wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym.
- 4) Zwiększenie ilości ofert pomocy i wsparcia dla osób zagrożonych uzależnieniem i ich rodzin.
- 5) Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania narkotyków.
- 6) Promowanie zdrowego stylu życia.
- 7) Ścisła współpraca z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii.
- 8) Monitorowanie problemów narkotykowych na terenie Gliwic.

9. Zadania do realizacji

ZADANIE 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:

- 1) Zwiększenie liczby programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
- 2) Realizację programów oferujących alternatywne formy aktywności.
- 3) Realizację programów terapeutycznych dla młodzieży eksperymentującej z narkotykami.
- 4) Realizację programów redukujących szkody zdrowotne w dziedzinie zdrowia psychicznego powstałe na skutek zażywania narkotyków i dopalaczy.

Mierniki:

- liczba zrealizowanych programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych,
- liczba uczestników programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych,
- liczba uczestników programów promujących alternatywne formy aktywności,
- liczba młodzieży eksperymentującej z narkotykami, uczestniczącej w programach readaptacyjnych,
- liczba uczestników programów redukujących szkody zdrowotne w dziedzinie zdrowia psychicznego powstałe na skutek zażywania narkotyków i dopalaczy.

ZADANIE 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej poprzez:

- 1) Udzielanie konsultacji i porad indywidualnych członkom rodzin osób uzależnionych.
- 2) Opiekę psychologiczną dla rodzin dotkniętych problemem narkomanii.

Mierniki:

- liczba udzielonych konsultacji i porad indywidualnych,
- liczba rodzin objętych opieką psychologiczną.

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów oraz pozalekcyjnych programów opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- 1) Realizację profilaktycznych programów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących dopalaczy i narkotyków w środowisku młodzieży szkolnej.
- 2) Organizowanie spotkań informacyjno - edukacyjnych dla rodziców i opiekunów dotyczących zagrożeń związanych z używaniem przez młodzież narkotyków i dopalaczy.
- 3) Promowanie więzi rodzinnych i pozytywnych postaw wśród młodzieży szkolnej.

Mierniki:

- liczba zrealizowanych profilaktycznych programów informacyjnych, edukacyjnych,
- liczba uczestników programów profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych,
- liczba rodziców i opiekunów uczestniczących w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z używaniem przez młodzież narkotyków i dopalaczy.

ZADANIE 4

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:

- 1) Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje i osoby fizyczne zajmujące się problemem narkomanii.
- 2) Upowszechnianie informacji na temat placówek, instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Mierniki:

- liczba działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje i osoby fizyczne zajmujące się problemem narkomanii,
- liczba opracowanych i wydanych materiałów o placówkach, instytucjach i organizacjach pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin.

ZADANIE 5

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez:

- 1) Udzielanie wsparcia osobom uzależnionym, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich rodzinom.
- 2) Prowadzenie pracy socjalnej na rzecz rozwiązywania problemu uzależnienia od narkotyków.
- 3) Realizację projektów i programów pomocowych dla rodzin dotkniętych problemem narkomanii.
- 4) Prowadzenie indywidualnych zajęć w oparciu o kontrakt socjalny.
- 5) Wsparcie adaptacji społecznej osób uzależnionych utrzymujących abstynencję.

Mierniki:

- liczba osób, którym zostało udzielone wsparcie,
- liczba rodzin korzystających z pomocy pracowników socjalnych,
- liczba zrealizowanych programów i projektów pomocowych,
- liczba uczestników projektów pomocowych.

ZADANIE 6

Diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień na terenie miasta Gliwice poprzez:

- 1) Zlecenie przeprowadzenia badań na temat zjawiska narkomanii.
- 2) Zlecenie opracowania diagnozy zjawiska narkomanii na terenie miasta Gliwice.
- 3) Monitorowanie środowisk zagrożonych i eksperymentujących z narkotykami.

Mierniki:

- liczba przeprowadzonych badań,
- liczba opracowanych diagnoz,
- liczba monitorowanych środowisk zagrożonych i eksperymentujących z narkotykami.

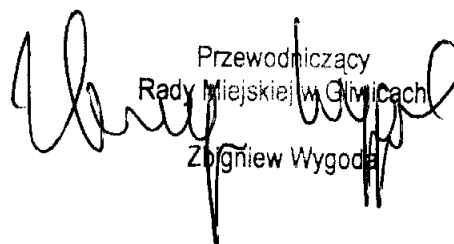

10. Oczekiwane efekty realizacji Programu

- Zwiększenie dostępności programów i projektów realizowanych przez podmioty zajmujące się przeciwdziałaniem narkomanii;
- Poszerzenie współpracy wszystkich partnerów działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
- Minimalizacja zjawiska wykluczenia społecznego i marginalizacji.

11. Postanowienia końcowe

Nadzór i bezpośrednią kontrolę nad realizacją i wykonaniem programu sprawuje Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Gliwicach
Zbigniew Wygoda